

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

610

UALIMU

Muda: Saa 3.

Mwaka: 2008

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B, C, D** na **E**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na swali **moja (1)** kutoka katika kila sehemu **B, C, D** na **E**.
3. Sehemu A ina alama 40, sehemu B, C, D na E zina alama 15 kila moja.
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. Shule moja ina walimu wenye taaluma nzuri lakini ufaulu wa wanafunzi unaendelea kushuka. Chambua sababu zinazoweza kuchangia hali hiyo kwa kuzingatia mchakato wa ufundishaji na ujifunzaji.
2. Katika jamii fulani, wanafunzi huonekana kukata tamaa mapema kuhusu elimu. Tathmini athari za mitazamo ya kijamii katika motisha ya mwanafunzi.
3. Darasa lenye mazingira mazuri ya kimwili bado lina changamoto za kitabia. Eleza kwa hoja kwa nini mazingira ya kisaikolojia yana uzito mkubwa katika ujifunzaji.
4. Baadhi ya walimu hutumia tathmini kama chombo cha kuwatisha wanafunzi. Jadili madhara ya mtazamo huo kwa maendeleo ya kielimu.
5. Mwalimu anapanga somo kwa umakini lakini hushindwa kulitekeleza ipasavyo. Chambua vikwazo vinavyoweza kusababisha hali hiyo.
6. Wanafunzi wenye uwezo tofauti wanafundishwa kwa mtindo mmoja. Tathmini athari za hali hiyo katika usawa wa elimu.
7. Mawasiliano duni kati ya mwalimu na mwanafunzi yameibua migogoro darasani. Eleza kwa kina nafasi ya mawasiliano katika kujenga mazingira ya ujifunzaji.
8. Nidhamu kali imepunguza kelele darasani lakini imeongeza woga kwa wanafunzi. Tathmini ufanisi wa aina hiyo ya nidhamu kielimu.
9. Baadhi ya changamoto za ujifunzaji hugundulika kuchelewa sana. Jadili jinsi tathmini endelevu ingeweza kuzuia hali hiyo.
10. Mwalimu asiyezingatia maadili ya kazi anaweza kuwa na athari pana zaidi ya darasani. Jadili hoja hii.

SEHEMU B: SAIKOLOJIA YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

11. Mwalimu wa shule ya msingi analazimika kufundisha dhana za juu kwa wanafunzi ambao bado wanategemea uzoefu halisi. Kwa kutumia misingi ya ukuaji wa kiakili, tathmini changamoto hiyo na toa mapendekezo ya kitaalamu.
12. Mwanafunzi anaonekana mwenye uwezo mkubwa lakini hupata hofu kali wakati wa mitihani. Chambua hali hiyo kwa kuzingatia dhana za kisaikolojia zinazohusiana na ujifunzaji.

SEHEMU C: MITAALA NA UFUNDISHAJI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii

13. Mtaala mpya umeanzishwa bila maandalizi ya kutosha kwa walimu. Jadili athari za hali hiyo katika utekelezaji wa mtaala.
14. Mwalimu anapotegemea mbinu moja kwa muda mrefu, ujifunzaji hubaki palepale. Tathmini kauli hiyo kwa mifano ya kielimu.

SEHEMU D: UTAFITI WA KIELIMU, UPIMAJI NA TATHMINI (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

15. Shule imeanza kutumia matokeo ya mitihani kama kipimo pekee cha ubora wa elimu. Jadili mapungufu ya mtazamo huo kwa misingi ya upimaji wa kielimu.
16. Utafiti wa kielimu ulifanywa lakini haukuleta mabadiliko yoyote shuleni. Chambua sababu zinazoweza kusababisha hali hiyo.

SEHEMU E: MISINGI YA ELIMU (Alama 15)

Jibu swali **moja (1)** tu katika sehemu hii.

17. Elimu inapopewa uzito wa kiuchumi pekee, baadhi ya malengo yake ya msingi hupotea. Jadili hoja hii.
18. Jamii inaposhindwa kushiriki kikamilifu katika elimu, shule hubaki peke yake. Tathmini athari za hali hiyo kwa maendeleo ya taifa.